

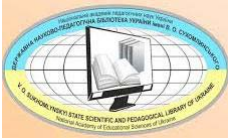
**Рекомендаційний бібліографічний список
публікацій інтернету
та періодичних видань,
що надійшли до Кабінету бібліотекознавства
ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського
в II кварталі 2020 р.**

Офіційні документи

До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності [Електронний ресурс]: лист М-ва освіти і науки України від 20 трав. 2020 р. № 1/9-263 // Міністерство освіти і науки України : [офіц. вебсайт]. – Електрон. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: https://mon.gov.ua/ua/npa/do-pitannya-uniknennya-problem-i-pomilok-u-praktikah-zabezpechennya-akademichnoyi-dobrochesnosti?fbclid=IwAR1VYIpSjhbTwD7PQkbqHJECgeq5WNV-3KH1ALgfZT4qL_1UK89j5Cv_5XI, вільний (дата звернення: 11.06.2020). – Назва з екрана. – Додаток: Запобігання окремих проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності : аналіт. записка / розроб. Володимир Бахрушин.

Про створення Національної електронної науково-інформаційної системи „URIS” [Електронний ресурс]: наказ М-ва освіти і науки України від 4 берез. 2020 р. № 348 // Міністерство освіти і науки України : [офіц. вебсайт]. – Електрон. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5e9/566/30e/5e956630ed623434148230.pdf>, вільний (дата звернення: 22.06.2020). – Назва з екрана.

Проект створення Національної електронної науково-інформаційної системи „URIS” (Ukrainian Research Information System) передбачає створення єдиного ресурсу, що міститиме профілі усіх українських вчених, систему комплексних

метрик наукових здобутків дослідницьких та науково-освітніх установ, окремих інститутів/факультетів, відділів/кафедр та окремих дослідників. Створення та забезпечення функціонування „URIS” відбуватиметься на базі Державної науково-технічної бібліотеки України.

Нові інформаційні технології в бібліотеках.

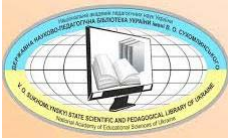
Електронні бібліотеки

Влащенко, Л. Г. Ефективність функціонування віртуальних сервісів наукової бібліотеки ЗВО: системний підхід та досвід використання / Влащенко Людмила Георгіївна, Нікітенко Олександр Миколайович // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 137–153. – Бібліогр.: 18 назв. – Текст статті представлено також в інтернеті: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180333>, http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_13.

У роботі розглядається досвід створення, впровадження та ефективність функціонування електронних ресурсів і віртуальних сервісів наукової бібліотеки Харківського національного університету радіоелектроніки: вебсайту, електронного каталогу, повнотекстової бази комплексів навчально-методичного забезпечення ЗВО, довідкової служби, віртуального квитка читача та проекту „Дистанційний запис до бібліотеки”. Наведено кількісні та якісні показники роботи. Проведено дослідження щодо наявності віртуальних сервісів у провідних бібліотеках ЗВО України.

Гах, І. Перспективи розвитку мультимедійних технологій у бібліотечних мережах / Ігор Гах // Бібл. вісн. – 2020. – № 2. – С. 10–16. – Бібліогр.: 15 назв. – Текст статті представлено також в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2020_2_4.

У статті проаналізовані мультимедійні технології в бібліотечних мережах з інтеграцією послуг, стандарти та протоколи передавання даних у них, ефективність використання ресурсів у мультимедійних бібліотечних мережах. Розкрито методіку проектування і єдиного системного підходу до оцінки процесів

передавання різних класів інформації і видів телекомунікаційних сервісів (обслуговування). Окреслено перспективи їх технічної реалізації, розвиток та впровадження визначених видів обслуговування з використанням сучасних протоколів для передавання мультимедійної інформації в інформаційно-бібліотечному середовищі.

Грамм, О. М. Електронні ресурси бібліотеки як засіб надання інформаційних послуг (із досвіду роботи книгозбірні КДПУ) / Грамм Олена Миколаївна, Кравченко Олена Миколаївна, Лебедюк Олена Олександрівна // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 154–163. – Текст статті представлено також в інтернеті:
<http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180337>,
http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_14.

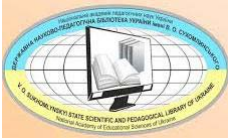
У статті розглянуто зміст та роль вебсторінки бібліотеки Криворізького державного педагогічного університету, подано аналіз її структури та рубрик. Висвітлено зміни, які відбуваються в бібліотечно-інформаційному обслуговуванні користувачів за допомогою інтернет-ресурсів. Розкрито основні проблеми щодо розповсюдження електронних джерел інформації та подано шляхи їх розв'язання.

Лоцинська, Н. Популярні онлайн-бібліотеки з україномовним контентом / Наталія Лоцинська // Вісн. Кн. палати. – 2020. – № 2. – С. 28–33. – Бібліогр.: 9 назв.

У статті здійснено огляд 10 найпопулярніших сучасних електронних бібліотек з україномовним контентом за їх структурою, завданнями, тематико-змістовним наповненням, відкритістю інформації тощо.

Онищенко, О. Адаптація бібліотек до „життя в цифрі” / Олексій Онищенко // Бібл. вісн. – 2020. – № 1. – С. 3–8. – Текст статті представлено також в інтернеті:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2020_1_3.

У статті окреслено завдання, які ставить перед бібліотечною галуззю цифрова епоха. Наголошується на необхідності прискореної адаптації бібліотек до

„життя в цифрі”, до переорієнтації бібліотечних процесів на гармонію, поєднання традиційної і цифрової культури, традиційного і цифрового сервісів.

Петрова, Л. О. Qr-код – складова інноваційної діяльності шкільної бібліотеки / Л. О. Петрова // Шкіл. бібліотекар. – 2020. – № 5 (трав.). – С. 6–9.

Сирота, Л. Б. Електронні бібліотеки: проблеми доступу до інформації / Сирота Лілія Богданівна // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 230–243. – Бібліогр.: 26 назв. – Текст статті представлено також в інтернеті:
<http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180380>,
http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_22.

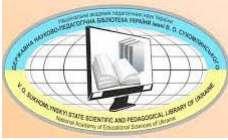
Метою статті є аналіз основних проблем ефективного використання електронних бібліотек в Україні; доведення думки, що для ознайомлення з якісною та достовірною повнотекстовою інформацією, представленою у зручному для користувачів віртуальному форматі необхідно подолати певні перешкоди на шляху до вільного доступу до наукової інформації.

Ткаченко, Н. Telegram-бот в бібліотеці / Надежда Ткаченко, Татьяна Стригун, Алексей Главатый // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 2. – С. 10–12. – Библиогр.: 7 назв.

У статті розглядається один з нових шляхів доставки інформації користувачам бібліотеки за допомогою Telegram-бота. Розглядається технологія пошуку за різними критеріями і спосіб замовлення документів. Показано можливості та актуальність застосування Telegram-бота в роботі з користувачами.

Шеляг, А. Мережева кібербезпека в бібліотеці / Андрій Шеляг // Бібл. планета. – 2020. – № 2. – С. 26–30.

Кібератаки – звичне явище в наш час. І бібліотеки, як цифрове джерело інформації та знань, також є ціллю кіберзлочинців. Тому сьогодні як ніколи

актуальним є питання мережевої кібербезпеки бібліотеки, що має захищати її мережеві вузли (мережеві пристрої, робочі станції, сервери) та інформаційні ресурси в локальній й інтернет-мережі, створювати умови для безперервної та ефективної роботи всіх складових автоматизованої бібліотечно-інформаційної системи.

Інформаційні ресурси

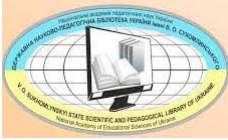
Вергунов, В. Оцифрування бібліотечного фонду Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН України: пріоритетний напрям його збереження та репрезентації / Віктор Вергунов // Бібл. вісн. – 2020. – № 1. – С. 9–13. – Бібліогр.: 9 назв. – Текст статті представлено також в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2020_1_4.

У статті наголошується на важливості упровадження цифрових технологій у практичну діяльність вітчизняних бібліотек. Визначено ключові правові, організаційні та технічні питання, пов'язані з організацією оцифрування бібліотечних фондів. На прикладі ННСГБ НААН України показана беззаперечна роль процесів оцифрування у піднесенні ефективності інформаційно-бібліотечного й наукового забезпечення агропромислового виробництва.

Каталогізація

Збанацька, О. Предметизування документів з використанням інформаційно-пошукового тезауруса у форматі UNIMARC (поле 606 „Найменування теми як предмет”) / Оксана Збанацька, Олександр Кириленко // Бібл. планета. – 2020. – № 1. – С. 34–37.

Представлено методика предметизування документів з представленням даних у полі 606 „Найменування теми як предмет” у форматі UNIMARC. Зокрема розглянуто теоретичне підґрунтя щодо предметизування документів, зафіксоване у відповідних стандартах; етапи предметизування; наведено приклади бібліографічних записів з електронного каталогу НБУ ім. Ярослава Мудрого.

Кузнєцов, О. Автоматизація створення бібліографічного опису авторефератів / Олександр Кузнєцов // Вісн. Кн. палати. – 2020. – № 2. – С. 33–37.

Рогальчук, Л. Зарубіжний досвід обліку та каталогізації книжкових пам'яток / Лідія Рогальчук // Бібл. планета. – 2020. – № 1. – С. 30–33.

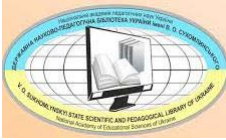
Обов'язок кожної держави – виявляти, охороняти, зберігати, популяризувати і передавати майбутнім поколінням історичну культурну спадщину, зокрема і книжкових пам'яток. Підґрунтям для виконання цих обов'язків є правові акти, що унормовують ефективну діяльність органів виконавчої влади та державних установ щодо обліку культурної спадщини, створення державних реєстрів, інвентаризації, перепису, каталогізування тощо. Автор аналізує досвід роботи в цьому напрямі Іспанії, Італії та Польщі.

Організація роботи бібліотек

Бояринова, О. Данська бібліотечна система як модель майбутнього [Електронний ресурс] : березень 2020 / Оксана Бояринова. – Електрон. дані. – [Київ], 2020. – 65 с. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/1vzMXJZuo-Wuu2i1My9LflLdo5pDtoSgWM/view>, вільний (дата звернення: 25.05.20). – Назва з екрана.

У березні 2020 р. членкиня ВГО Українська бібліотечна асоціація Оксана Бояринова відвідала бібліотеки Данії в межах гранту мобільності від програми „Дім Європи”, що фінансується Європейським Союзом.

За два тижні авторка відвідала 15 бібліотек Данії та 1 бібліотеку Швеції. Це були бібліотеки різних типів та видів – національна, головна публічна, бібліотека-філія, університетська – для того, аби зрозуміти як функціонує бібліотечна система Данії. Вона поспілкувалась із персоналом бібліотек та зустрілась із представниками Данської бібліотечної асоціації, які приймають рішення щодо розвитку бібліотек у цій країні. Оксана дослідила інноваційні послуги та сервіси

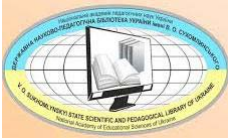
бібліотек, дізналась про кращі проекти, а також унікальну методологію створення нових бібліотечних сервісів «*Design thinking for libraries*».

Зібрану інформацію про доставку книжок по всій країні, зв'язок з бібліотекарем онлайн, зберігання інтернет-спадщини та інші новації данського досвіду авторка узагальнила в цьому електронному виданні.

Гранчак, Т. Шкільна бібліотека – провідний інформаційний осередок Нової української школи / Тетяна Гранчак // Бібл. вісн. – 2020. – № 2. – С. 41–42. – Рец. на кн.: Сучасна шкільна бібліотека: організація роботи : практ. посіб. / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського; [авт. кол.: Л. М. Бондар, Н. В. Вараксіна, С. М. Глазунова, Н. Д. Грудініна, Т. В. Добко, Л. М. Дунаєва, Н. Є. Зоріна, С. Г. Коваленко, І. Г. Лобановська, О. Є. Матвійчук, Н. Г. Мацібора, Я. М. Ніколаєнко, Н. В. Онищенко, О. Г. Помчалова, А. І. Рубан, І. І. Хемчян, О. А. Шило; наук. ред.: Т. В. Добко, О. Є. Матвійчук, І. Г. Лобановська, І. І. Хемчян]. – Київ, 2019. – 359 с. – (Серія „На допомогу професійній самоосвіті працівників освітянських бібліотек”; вип. 21). – Текст статті представлено також в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2020_2_7.

Розколупа, Н. Організація дистанційної (надомної) роботи в бібліотеці / Наталія Розколупа // Бібл. планета. – 2020. – № 2. – С. 6–7.

У статті представлено нормативні документи, що регламентують дистанційну роботу працівників бібліотеки, та запропоновано управлінські рішення, спрямовані на забезпечення ефективності такої форми організації праці.

Якуніна, Н. В. Бібліотеки закладів вищої освіти: сучасні виклики / Якуніна Наталія Вікторівна // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 267–272. – Бібліогр.: 8 назв. – Текст статті представлено також в інтернеті:
<http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180388>,
http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_25.

У статті висвітлено результати аналізу діяльності бібліотек ЗВО України за 2018 р. При проведенні даного дослідження був використаний системний підхід та статистичний метод, що дозволяють встановити роль бібліотек та їх місце в науковому середовищі. Проаналізовано результати анкетування, що проводилось науково-методичним відділом Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка як координаційним центром роботи бібліотек ЗВО.

COVID-19 та діяльність бібліотек

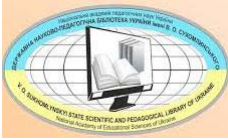
Білик, О. Пандемія COVID-19 та діяльність національних бібліотек світу / підгот. Олена Білик // Бібл. планета. – 2020. – № 2. – С. 38–39.

Представлено результати опитування національних бібліотек різних країн щодо їхньої діяльності в умовах пандемії COVID-19. Опитування було проведено Національною бібліотекою Нідерландів за запитом Конференції директорів національних бібліотек світу.

Богущ, Т. Пандемія COVID-19: виклики й особливості діяльності бібліотек / Тетяна Богущ // Бібл. планета. – 2020. – № 2. – С. 7–12.

Пандемія коронавірусу COVID-19 змусила бібліотеки України оперативно шукати нові методи роботи і розробляти власні форс-мажорні стратегії, які б враховували такі етапи, як робота в умовах карантину, вихід із карантину та подолання наслідків, корегування подальшої роботи.

Здановська, В. П. Бібліотекарі на карантині / Валентина Здановська // Бібл.

планета. – 2020. – № 2. – С. 30–34.

Репрезентовано результати онлайн-опитування „Бібліотекарі на карантині”, проведеного серед прихильників сторінки науково-методичного відділу НБУ ім. Ярослава Мудрого у Фейсбуці.

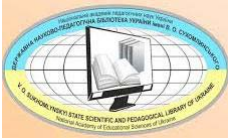
Бібліотечне та інформаційно-бібліографічне обслуговування

Етенко, Н. Ю. Фактографічні конструкції в інформаційній роботі бібліотеки вищу: краєзнавчі доробки / Етенко Наталія Юріївна, Оре Тетяна Анатоліївна // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 35–43. – Бібліогр.: 11 назв. – Текст статті представлено також в інтернеті: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180289>, http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_4

У статті представлено досвід Наукової бібліотеки Харківського національного університету радіоелектроніки у краєзнавчому напрямі щодо створення довідкових біографічних видань на основі фактографічної (архівної) інформації, яка зберігається в підрозділах вишу.

Мурашко, О. С. Нові парадигми традиційної інформаційно-бібліографічної діяльності університетської бібліотеки / Мурашко Олена Сергіївна // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 199–208. – Бібліогр.: с. 205–206. – Текст статті представлено також в інтернеті: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180372>, http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_19.

Стаття присвячена діяльності інформаційно-бібліографічного відділу Наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Розкривається зміст традиційних видів бібліографічної діяльності, але в інноваційному спектрі. Окреслено основні напрями роботи та описано фактичні результати та перспективи розвитку бібліографічної роботи університетської бібліотеки.

Шестопалова, Л. С. Новітні технології бібліотечного обслуговування в Київському національному торговельно-економічному університеті: smart-бібліотека, коворкінг, VR-студія / Шестопалова Лілія Сергіївна // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 259–266. – Бібліогр.: 8 назв. – Текст статті представлено також в інтернеті: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180387>,
http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_24.

Соціокультурна діяльність

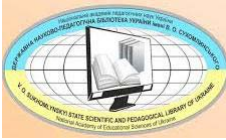
Освітнянська бібліотека в сучасній системі соціокультурних комунікацій : метод. рек. / [Нац. акад. пед. наук України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського] ; авт.-упоряд.: Глазунова С. М., Ніколаєнко Я. М., Сошинська Я. Є. ; [наук. ред.: Добко Т. В., Пономаренко Л. О. ; літ. ред. Василенко Н. М.] // Шкіл. б-ка плюс. – 2020. – Берез. (№ 5/6). – С. 1–31.

Ракуленко, Н. Екопросвіта для кожного / Наталія Ракуленко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 2. – С. 21–24.

Стаття знайомить із досвідом роботи Орхуського центру екологічної інформації, що діє при відділі документів з економічних, технічних та природничих наук Обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Д. І. Чижевського у м. Кропивницькому. Робота центру допомогла налагодити міцні партнерські стосунки з різними установами та підприємствами, підсилила роль бібліотеки та згуртувала громаду міста навколо розв'язання екологічних проблем регіону.

Скаченко, О. О. Використання ігрової моделі гейміфікації у соціокультурній діяльності бібліотек / Скаченко Олена Олексіївна // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 218–229. – Бібліогр.: 15 назв. – Текст статті представлено також в інтернеті: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180377>,
http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_21.

Спираючись на досвід Наукової бібліотеки КНУКіМ здійснено характеристику

можливостей застосування ігрової моделі гейміфікації у соціокультурній діяльності бібліотек на прикладі проведення Інформаційних ігор. З'ясовано особливості інтерактивної платформи Kahoot зі створення вікторин, опитувань, дискусій. Окреслено перспективи застосування гейміфікації у соціокультурній діяльності бібліотек.

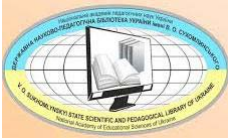
Інформаційна та медіаграмотність. Академічна доброчесність

Бублик, О. Г. Кінокритика як складова медіаосвіти у науковій бібліотеці / Бублик Оксана Григорівна // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 130–136. – Бібліогр.: 7 назв. – Текст статті представлено також в інтернеті:
<http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180332>,
http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_12.

У соціокультурній діяльності бібліотекарі активно використовують кінотвори. Водночас показ фільмів є затребуваним серед користувачів. Та для того, щоб перегляд кінострічок не закінчувався на емоційному обговоренні, співробітники бібліотеки працюють над формуванням у глядачів критичного підходу. Запропоновано розглядати кінокритику в науковій бібліотеці як процес, який складається з двох рівнів. Перший рівень – критика модератора чи/та спікера, другий – глядачів. Встановлено, що другий рівень медіакритики залежить від того, як була проведена медіакритика на першому рівні. Визначено очікувані результати від проведеної кінокритики обох рівнів.

Гуменна, О. І. Медіакультура в шкільній бібліотеці : [досвід роботи б-ки ліцею № 15 ім. О. Співачука м. Хмельницького] / О. І. Гуменна // Шкл. бібліотекар. – 2020. – № 6 (черв.). – С. 13–17.

Костирко, Т. М. Формування культури академічної доброчесності бібліотекою закладу вищої освіти / Костирко Тамара Миколаївна, Жигалкіна Марина Сергіївна // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 190–198. – Бібліогр.: 7 назв. – Текст статті

представлено також в інтернеті: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180350>,
http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_18.

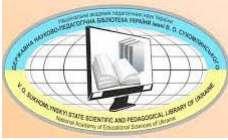
У статті розглядаються актуальні завдання в дослідженні академічної доброчесності – боротьба з плагіатом; формування етичних норм академічної спільноти; виховання інформаційної грамотності; підвищення мотивації навчання. Описано комплекс заходів щодо академічної доброчесності, впроваджених в роботу НБ Національного університету кораблебудування ім. адмірала Макарова з метою підвищення інформаційної компетентності студентів, молодих науковців та професорсько-викладацького складу університету.

Міхеєва, С. О. Медіаграмотність: навіщо? Як? Коли? : [бібл. урок-лекція] / С. О. Міхеєва // Шкіл. бібліотекар. – 2020. – № 4 (квіт.). – С. 4–12. – Бібліогр.: 21 назва.

Мета бібліотечного уроку-лекції: ознайомити учнів з поняттями „інформація”, „деінформація”, „фейк”; обговорити питання джерел інформації, вплив інформації на людину, форми дезінформації, дегуманізацію інформації, ознаки фейку, методи критичного сприйняття й критичного аналізу інформації; сформувати навички критичного мислення.

Прокопенко, Л. Шкільні та публічні бібліотеки як освітні партнери: досвід промоції читання в німецьких бібліотеках / Лілія Прокопенко, Тетяна Швачка // Бібл. планета. – 2020. – № 1. – С. 26–30. – Бібліогр.: 6 назв.

У статті розглянуто діяльність Франкфуртської міської бібліотеки, зокрема відділу шкільних бібліотек, щодо партнерства публічних і шкільних бібліотек з надання допомоги школам в освітній роботі, промоції читання і розвитку медіаграмотності і медіаосвіти для підвищення компетенцій школярів з усіх предметів, розроблення концепцій і програм для забезпечення якості роботи мережі шкільних бібліотек, розроблення програм і проведення курсів з підвищення кваліфікації для бібліотекарів, учителів, волонтерів.

Срибна, В. Л. Бібліотека Ашшурбаніпала : ([сценарій бібл. уроку] для учнів 6-х кл.)
/ В. Л. Срибна // Шкіл. бібліотекар. – 2020. – № 6 (черв.). – С. 25–29.

Читання

Вилегжаніна, Т. Криза читання як одна із проблем українських реалій / Тамара
Вилегжаніна // Бібл. планета. – 2020. – № 1. – С. 4–7.

Коваленко, Т. В. Формування і розвиток читацької компетентності в умовах НУШ
/ Т. В. Коваленко // Шкіл. бібліотекар. – 2020. – № 6 (черв.). – С. 6–12.

Основні напрями діяльності бібліотеки ЗОШ № 56 м. Харкова.

Філіппенко, О. Б. Шкільна бібліотека – організатор сімейного читання
/ О. Б. Філіппенко // Шкіл. бібліотекар. – 2020. – № 4 (квіт.). – С. 2–3. – Бібліогр.:
5 назв.

*Про інформаційно-консультаційний центр „Сімейний формуляр”, що працює
при бібліотечно-інформаційному центрі ЗОШ № 18 м. Білозерське Донецької обл.*

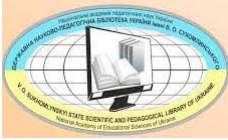
Шевченко, О. Веб-технології на допомогу промоції читання / Оксана Шевченко
// Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 2. – С. 13–15.

*У статті висвітлено досвід Дніпропетровської обласної універсальної
наукової бібліотеки імені Первочителів слов'янських Кирила і Мефодія щодо
використання нових інформаційних технологій в просуванні та популяризації
читання.*

Науково-методична, науково-дослідна діяльність

Капралюк, О. Організація науково-методичної діяльності Національної наукової
сільськогосподарської бібліотеки / Оксана Капралюк // Вісн. Кн. палати. – 2020. –
№ 3. – С. 21–25. – Бібліогр.: 7 назв.

Карпенко, С. В. Наукова бібліотека як центр підтримки науки у ЗВО / Карпенко

Світлана Володимирівна // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 183–189. – Бібліогр.: 8 назв. – Текст статті представлено також в інтернеті:
<http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180346>,
http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_17.

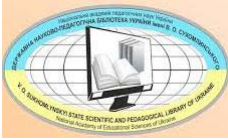
У роботі проаналізовано сучасні сервіси університетських бібліотек. Розглянуто поняття „креативність”. Підкреслена необхідність набуття бібліотекарями нових компетентностей. На прикладі Наукової бібліотеки Української інженерно-педагогічної академії як активного учасника нової інфраструктури наукової комунікації, розглянуто досвід роботи із впровадження нових сервісів для підтримки та просування науки.

Подрезова, М. О. Етапи розвитку інформаційно-аналітичної діяльності Наукової бібліотеки ОНУ імені І. І. Мечникова / Подрезова Марина Олексіївна, Ляху Ольга Ігорівна // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 209–217. – Бібліогр.: 5 назв. – Текст статті представлено також в інтернеті:
<http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180375>,
http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_20.

Бібліотечна професія. Бібліотечні кадри

Адаменко, М. Презентація в стилі TED: на яких аспектах зосереджуються бібліотеки різних країн?: (за матеріалами інтернет-джерел) / Марина Адаменко // Бібл. планета. – 2020. – № 1. – С. 23–26. – Бібліогр.: 17 назв.

Майстерність публічних виступів – для когось вроджений талант, для більшості – результат навчання й подальшої постійної практики. З кожним днем уміння донести свої думки до інших людей стає все більш життєво необхідною практикою. Автор пропонує бібліотекарям, що готуються до публічного виступу, підготувати TED-презентацію, поєднавши у виступі сторітелінг із візуальним рядом. Це допоможе бібліотекарям ефективніше комунікувати з громадою та надати їй доступний інформаційний ресурс, упорядкований бібліотечними професіоналами.

Гуменчук, А. Система цифрових компетентностей Бібліотекаря 4.0. / Анатолій Гуменчук // Вісн. Кн. палати. – 2020. – № 2. – С. 23–28. – Бібліогр.: 19 назв.

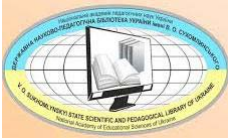
Мета статті – визначити систему загальних і професійних компетентностей бібліотекаря як умову цифровізації бібліотечного соціального інституту. Схарактеризовано основні види цифрових технологій Бібліотеки 4.0., визначено сучасні тренди їх розвитку в закордонній практиці бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів. Найрозвиненішими серед них визнано мобільні бібліотечні вебсайти та інші мобільні застосунки, технології ідентифікації, доповненої та віртуальної реальності, хмарні й 3D-технології, методи прогнозу аналітики, Інтернет речей, роботизацію та кіберсистеми, штучний інтелект, „великі дані” (Big Data), без паперові технології.

Матвієнко, О. „ІТ-бібліотекарі”: пошук шляхів інноваційності, трудової мобільності чи зміна ціннісних орієнтирів професії? / Оксана Матвієнко, Михайло Цивін // Вісн. Кн. палати. – 2020. – № 3. – С. 25–30. – Бібліогр.: 16 назв.

Статтю присвячено виявленню тенденцій зміни наукової думки щодо ролі та функцій бібліотеки у цифровому суспільстві, а також аналізу міркувань науковців стосовно розвитку ІТ-технологій в бібліотечній освіті. З'ясовано, що думки професійної спільноти на зміст ІТ-освіти бібліотекарів зосереджено на пропозиціях підготовки останніх з фокусуванням майбутньої діяльності не в бібліотеках. Зазначено, що зміст ІТ-освіти бібліотекаря має бути спрямований не на зміну професійної діяльності, а на вільне використання сучасних технологій, уміння ставити завдання перед ІТ-фахівцями та системно формувати соціально-педагогічні комунікативні компетенції в галузі ІТ-технологій.

Соціокомунікаційна діяльність бібліотеки

Білоус, В. С. Бібліотека – різновекторний навігатор у соціально-комунікаційному просторі закладу вищої освіти / Білоус Валентина Степанівна // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 111–129. – Бібліогр.: 18 назв. – Текст статті представлено також

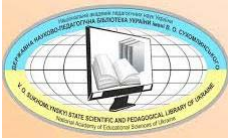
в інтернеті: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180330>,
http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_11.

У статті відображено застосування інформаційно-комунікаційних технологій для ефективною реалізації завдань бібліотеки. Акцентовано увагу на соціально-комунікаційному аспекті бібліотеки закладу вищої освіти, показано основні напрями діяльності щодо гармонізації використання соціально-комунікаційної технології у системі користувач – бібліотека. Представлено досвід роботи бібліотеки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського з розроблення й упровадження нових методів комунікаційної взаємодії між бібліотекарем і користувачем. Розкрито специфіку та можливості комунікації бібліотеки в умовах широкого використання інструментарію соціальних медіа.

Даутова, А. Международное сотрудничество библиотек: опыт библиотеки Назарбаев университета / Даутова Анар // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 164–169. – Бібліогр.: 5 назв. – Текст статті представлено також в інтернеті: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180340>,
http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_15.

У статті розглядається бібліотека Назарбаев Університету (НУ) як приклад міжнародного співробітництва академічної бібліотеки. Міжнародне партнерство бібліотек і служб доставки документів дає чудову можливість виконати основну місію бібліотеки – забезпечити високу якість обслуговування. Також в статті розглядається Міжбібліотечний абонемент як компонент міжнародної співпраці Бібліотеки НУ. Ґрунтуючись на досвіді бібліотекарів НУ і зворотного зв'язку з користувачами, міжнародне співробітництво виявляється дуже корисним. Стаття пропонує практичний приклад того, як міжнародне співробітництво бібліотек впливає на розвиток і вдосконалення бібліотеки.

Павленко, Т. Інтернет-конференція як форма професійної комунікації / Тетяна Павленко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 2. – С. 32–34. –

Бібліогр.: 10 назв. – Текст статті представлено також в інтернеті:
http://repo.knmu.edu.ua/bitstream/123456789/25996/1/Павленко_Інтернет-конференція.pdf.

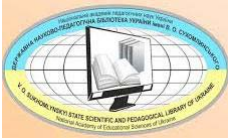
Розглянуто специфіку формату інтернет-конференції в ході професійної комунікації з урахуванням досвіду Наукової бібліотеки Харківського національного медичного університету. Визначено основні етапи та чинники успішності інтернет-конференції. Висвітлено підходи та реалізацію проекту науково-практичної інтернет-конференції Наукової бібліотеки Харківського національного медичного університету „Бібліотеки і суспільство: рух у часі та просторі”.

Шалиганова, А. Від регіональних до всеукраїнських Короленківських читань : (з історії наук. дослідж. кадр.-управл. політики б-к) / Алла Шалиганова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 2. – С. 2–7. – Бібліогр.: 16 назв.

У статті викладено історію науково-дослідної роботи з вивчення проблем сучасної бібліотечної професії, а також кадрового менеджменту та управління бібліотекою. Розкрито шляхи становлення та зміни статусу Короленківських читань з регіонального до всеукраїнського заходу, а також їх значення у вивченні кадрових питань бібліотек.

Штан, Г. В. Бібліотечне кураторство як складова науково-практичних зв'язків між бібліотекою та вченим: сучасний стан [Електронний ресурс] / Г. В. Штан // University Library At A New Stage Of Social Communications Development. Conference Proceedings : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – Дніпро, 2019. – № 4. – С. 100–109. – Режим доступу: <http://unilibnsd.diit.edu.ua/article/download/187407/187521>, вільний (дата звернення: 26.05.2020). – Назва з екрану.

Мета. *Бібліотечне кураторство над факультетами є новим напрямом роботи, над реалізацією якого працюють університетські бібліотеки різних країн. Робота спрямована на дослідження світового та вітчизняного досвіду університетських бібліотек в напрямі бібліотечного кураторства як складової науково-практичних зв'язків між бібліотекою та вченим.* **Методика.** *Дослідження*

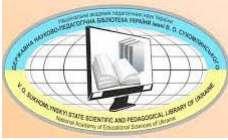
проводилось на основі аналізу світового літературного потоку з бібліотечно-інформаційної справи. Український досвід проаналізовано на прикладі реалізації програми «Бібліотечне кураторство» Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (ЦНБ ХНУ) у рамках виконання Стратегії розвитку Університету та Бібліотеки. **Результати.** Проаналізовано найбільш актуальні питання, що хвилюють світову бібліотечну спільноту: мета і варіанти взаємодії бібліотекаря та викладача, протиріччя у взаєминах бібліотекарів та науковців, бібліотекар і навчання з інформаційної грамотності. Основними елементами програми «Бібліотечне кураторство» ЦНБ ХНУ є розширене інформування представників факультетів щодо можливостей ЦНБ та різні форми індивідуального та групового консультування читачів, поглиблення міжорганізаційної взаємодії. **Висновки.** Процес взаємодії бібліотекарів із підрозділами закладів вищої освіти на початку XXI століття, в умовах всебічного й дуже швидкого розвитку інформаційного суспільства, є назрілим та необхідним. За умов раціональної та грамотної реалізації основних його умов, що вже є відпрацьованими на основі іноземного досвіду, він має великий потенціал.

Бібліотечні конкурси

Всеукраїнський конкурс „Бібліотека року 2020” : [оголошення] / ВГО Українська бібліотечна асоціація // Шкіл. б-ка плюс. – 2020. – Квіт. (№ 7/8). – С. 2–3.

Сошинська, В. Всеукраїнський конкурс „Бібліотека року” як інструмент поширення інноваційного досвіду в бібліотечній справі / Вікторія Сошинська, Тетяна Дмитренко // Вісн. Кн. палати. – 2020. – № 3. – С. 45–52. – Бібліогр.: 13 назв.

У статті розглянуто організаційні аспекти та результати професійних бібліотечних конкурсів, визначено їх роль в інноваційному розвитку бібліотечної справи.

Бібліотечна фахова періодика

Самохіна, Н. Бібліотечна фахова періодика України в цифрових наукових комунікаціях / Наталія Самохіна, Лілія Кудименко, Олександр Мартинюк // Бібл. вісн. – 2020. – № 1. – С. 33–39. – Бібліогр.: 18 назв. – Текст статті представлено також в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2020_1_7.

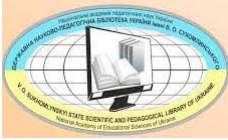
У статті виокремлено принципи формування переліку наукових журналів НАН України з метою їх глибшої інтеграції в міжнародний наукометричний простір. Розглянуто критерії оцінювання рівня наукових періодичних видань за кількісними показниками, зокрема, за імпаکت-фактором. Зазначено, що всі періодичні видання, представлені в інформаційному ресурсі „Наукова періодика України” Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (НБУВ), коректно індексуються пошуковою системою Google Scholar з можливістю створювати наукометричні портрети наукових журналів. Висвітлено інтеграцію фахової бібліотечної періодики НБУВ у міжнародні інформаційно-аналітичні та пошукові системи, присвоєння міжнародного цифрового ідентифікатора DOI науковим виданням НБУВ.

Публікації співробітників

ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського

Березівська, Л. Д. Електронний ресурс „Видатні педагоги України та світу” й онлайн-проект „Ми стоїмо на плечах наших попередників: видатні педагогіювіляри” [Електронний ресурс] / Березівська Лариса Дмитрівна, Деревянко Тетяна Михайлівна // Вісн. Нац. акад. пед. наук України : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2020. – Т. 2, № 1. – Режим доступу: <http://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/54/83>, вільний (дата звернення: 2.05.20). – Назва з екрана.

Дитяче читання: сучасні підходи і можливості : (до Міжнар. дня дит. кн.) : реком. список літ. / упоряд. А. І. Рубан ; ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського // Шкіл. б-ка

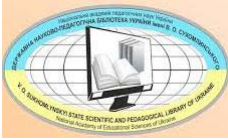
ПЛЮС. – 2020. – Квіт. (№ 7/8). – С. 4–15.

Дроншкевич, О. В. Роль особистих бібліотек у вивченні питань розвитку освіти і культури (на прикладі видань з бібліотеки українського педагога М. М. Володкевича у фонді ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського) / Дроншкевич Олеся Віталіївна // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 86–93. – Бібліогр.: 13 назв. – Текст статті представлено також в інтернеті: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/166177>, http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_9.

У статті представлено огляд іноземних видань з фонду Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського, що мають штампи бібліотеки М. М. Володкевича та Київського жіночого комерційного училища Л. М. Володкевич, а також здійснено коротку історичну розвідку щодо заснування та основних аспектів діяльності училища, висвітлено педагогічні погляди його засновників – Миколи Миколайовича та Людмили Миколаївни Володкевичів.

Пономаренко, Л. Бібліографічні виміри освіти / Лариса Пономаренко // Бібл. вісн. – 2020. – № 1. – С. 43–44. – Рец. на кн.: Бібліографічні покажчики у фонді Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського: 37 Освіта. Виховання. Навчання. Дозвілля : наук.-допом. бібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Л. І. Самчук, В. В. Вербова, Н. А. Горбенко ; наук. ред. Л. Д. Березівська ; наук. консультанти: О. В. Воскобойнікова-Гузєва, В. М. Муравйова, О. М. Устіннікова ; бібліогр. ред. Л. І. Самчук]. – Київ, 2019. – 98 с. – (До 20-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського). – URL: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/02/Bibliographic_indexes_in_the_fund_DNPB_2019.pdf. – Текст статті представлено також в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2020_1_9.

Рубан, А. Бібліографічний посібник для бібліотекарів закладів освіти / Алла Рубан // Бібл. вісн. – 2020. – № 2. – С. 43–45. – Рец. на кн.: Бібліотека навчального закладу в контексті інформатизації суспільства : наук.-допом. бібліогр. покажч. для б-к закл. заг.

Державна науково-педагогічна бібліотека України
імені В. О. Сухомлинського НАПН України
<http://dnpb.gov.ua/ua/>

серед., проф.-техн., вищої освіти. Вип. 4 / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського; [упоряд.: А. І. Рубан, І. І. Хемчян; наук. консультант Т. В. Добко; бібліогр. ред. А. І. Рубан]. – Київ: [б. в.], 2019. – 500 с. – (Серія „На допомогу професійній самоосвіті працівників освітянських бібліотек”; вип. 23). – Текст статті представлено також в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2020_2_8.

Хемчян, І. Всесвітня акція Safer Internet Day / Ірина Хемчян, Олена Гончаренко // Бібл. вісн. – 2020. – № 2. – С. 48–49. – Текст статті представлено також в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2020_2_10.

Про тиждень інформаційно-просвітницьких заходів для вчителів, вихователів, бібліотекарів закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної) та позашкільної освіти, проведений з 5 до 17 лютого Державною науково-педагогічною бібліотекою України імені В. О. Сухомлинського Національної академії педагогічних наук України і присвячений Дню безпечного Інтернету (Safer Internet Day), який відзначається у світі 11 лютого.

*Підготувала А. І. Рубан,
ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського*